

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.646/2014/4.szám

A Kúria a dr. Bagi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bagi Éva ügyvéd, által képviselt felperesnek a dr. jogi előadó által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.183/2014/3. számú ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.183/2014/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperes elsőfokú határozatát, melyben a felperes öregségi nyugdíj megállapítása iránt előterjesztett kérelmét elutasította, a másodfokon eljáró társadalombiztosítási szerv a 2014. január 29. napján kelt számú határozatával helybenhagyta, megállapítva, hogy a felperes által a vitatott időszakban betöltött munkakörök egyike sem szerepel társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) végrehajtására kiadott 168/1997. (X.6.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Tnyvhr.) 1. számú mellékletét képező karkedvezményes munkakörök jegyzékében. Az okiratok szerint a felperes ugyan foglalkozási megbetegedés veszélyének kitett munkakörökben dolgozhatott, mely nem azonos a karkedvezményre való jogosultsággal.

A felperes kereseti kérelmében kérte a társadalombiztosítási határozatok megváltoztatásával annak megállapítását, hogy öregségi nyugdíjra jogosult, másodlagosan a társadalombiztosítási határozatok hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint a társadalombiztosítási szervek a tényállást nem tárták fel teljes körűen, köztudomású tényeket nem vettek figyelembe és nem értékelték, a vonatkozó jogszabályokat tévesen értelmezték és alkalmazták. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, jogi és ténybeli indokait fenntartva.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét elutasította. A bíróság megállapította, hogy a felperes 1974. július 3. napjától 1990. december 31. napjáig a P. M. V.(H. M.V., P.Nyrt.) 1991. január 1-től 2005. december 31-ig pedig a P.Kft.-nél betanított munkás, gépbeállító, keverőüzemi anyagos, keverőüzemi csoportvezető, gépbeállító lakatos munkakörben dolgozott, mely munkakörökben - a használt technológiából kifolyólag - egészségre ártalma munkahelyen, egészségre ártalmas munkát végzett. A felek által nem volt vitatott, hogy a felperes által betöltött munkakörök a Tnyvhr. 1. számú mellékletében nem szerepeltek.

A bíróság nem fogadta el a felperes azon érvelését, hogy önmagában az egészségre ártalmas munkakörökben történő munkavégzés megalapozná a karkedvezményre jogosultságot. A bíróság - utalva a KGD 2007.170. számú és a BH 2013.315. számon közzétett eseti döntésekre - arra a következtetésre jutott, mivel a felperes munkakörei nem szerepelnek a Tnyvhr. 1. számú mellékletében és azokkal tartalmukban sem azonosak, a végzett munka időtartama a karkedvezményre jogosító időként nem ismerhető el. A bíróság rögzítette ítéletében - a felperes álláspontjával ellentétben - a társadalombiztosítási szervek eleget tettek tényállás feltárási és bizonyíték értékelési kötelezettségüknek, ezért a felülvizsgálni kért határozatok nem jogszabálysértők.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, melyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a karkedvezményre való jogosultsága megállapítását, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását, valamint az alperes költségeiben való marasztalását kérte a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 1. § (1) és (2) bekezdése, a Tny. 8. § (1)-(3) bekezdése, 8/B. § (1) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, a Tnyvhr. 29. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdése és 221. § (1) bekezdése megsértését, illetve téves alkalmazását állítva.

A felperes kifogásolta, hogy sem a munkaügyi bíróság, sem a társadalombiztosítási szervek a tényállást nem tárták fel kellő körültekintéssel az általa megjelölt körülményeket, a köztudomású tényeket figyelmen kívül hagyták, emiatt megalapozatlan, helytelen jogi következtetésre jutottak. Álláspontja szerint a munkaügyi bíróság jogértelmezése a jogalkotói szándékkal ellentétes eredményre vezet, mivel annak ellenére fosztja meg a karkedvezmény lehetőségétől, hogy egészségkárosító munkavégzési helyen és munkakörökben dolgozott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében szó szerint megismételte a kereseti kérelmében előadottakat, mely szerint köztudomású tény, hogy a H. M. V.-nál (illetve általánosságban a hazai műanyagcsőgyártó iparban) az 1970-es, és 1980-as években a felperessel azonos, illetve hasonló fizikai munkát végző munkavállalók a munkavégzés ágazati, technológiai sajátosságaiból eredően, folyamatosan az emberi szervezet fokozott igénybevételével járó körülmények között dolgoztak, döntően a jelentős ólomártalomnak kitettn. E munkavállalók az ólomártalom miatt szintén köztudomásúan rendszeres, kötelező egészségügyi vizsgálatoknak, különösen vérvizsgálatoknak voltak alávetve, amely körülmények miatt a foglalkoztatóval szemben számos munkaügyi kártérítési per volt folyamatban, és amely perekben a foglalkoztatót rendszeresen elmarasztalták. A perben csatolt bizonyítékok alátámasztották, hogy a foglalkoztató csőüzemében a megalakulástól kezdve a

műanyagcsövek gyártásához ólomtartalmú adalékanyagot alkalmaztak, ami az emberi szervezetre különösen veszélyes volt. A munkavállalóknál emiatt havonta biológiai monitorozás történt, az ólomártalmas munkahelyekről ólomfertőzés miatt időszakonként több munkavállaló is kitiltásra került. A munkavállalók a por- és ólomártalomnak voltak kitéve, a KÖJÁL mérései szerint a MAK-értékek többszöröse voltak a megengedettnél.

A felperes hivatkozott arra is, hogy a csatolt dokumentumok tanúsítják, hogy az 1974. július 3. és 1990. december 31., valamint az 1991. január 1. és 2005. december 31. közötti időben egészségre különösen ártalmas munkakörökben dolgozott annak alapján a Tny. által biztosított 3 év karkedvezményre jogosult. A fentebb részletezett körülmények alapján köztudomásúnak minősülő tényeket a bíróságnak értékelnie kellett volna, kétség esetén pedig bizonyítást kellett volna lefolytatnia arra vonatkozóan, hogy a felperes az általa ténylegesen végzett munka alapján jogosult-e a karkedvezményre, illetve az egészségi ártalmak vonatkozásában a betöltött munkakörök a jogszabályban felsorolt munkakörökkel azonos megítélés alá esnek-e. Ez nem történt meg, így a bíróság hiányos tényállás alapján helytelen jogi következtetésekre, jogértelmezésekre jutott, a jogosultság szempontjából ugyanis nem a munkakör megnevezésének, hanem a ténylegesen ellátott munkakörnek van jelentősége.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, kiemelve, hogy egy adott munkakörben végzett munka, akkor ismerhető el karkedvezményesnek, ha az a karkedvezményre jogosító munkakörök jegyzékében szerepel, a végzett munka megegyezik a jegyzék munkaköri leírás rovatában megfogalmazott tevékenységgel, és a karkedvezmény hatálya kiterjed a gazdálkodó szervezetre. A közigazgatási eljárás során az alperes Ellenőrzési Osztálya helyszíni ellenőrzést folytatott le a P. Nyrt.-nél - mely gazdasági társaság jogutódja a H. M. V.-nak és a P. M. Kft.-nek - melynek alapján megállapítást nyert, hogy a felperes a perbeli foglalkoztatónál betanított munkás, gépbeállító, keverőüzemi anyagos és gépbeállító lakatos munkakörökben dolgozott, mely munkakörök a Tnyvhr. 1. számú melléklet karkedvezményre jogosító munkakörök jegyzékében nem szerepelnek. Alperes kiemelte, hogy köztudomású tényekre alapozva karkedvezményre jogosító idő - a felperes álláspontjával ellentétben - nem ismerhető el.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felperes a felülvizsgálati kérelemben felsorolt jogszabályok munkaügyi bíróság általi megsértését lényegében a hatóságok és a bíróság tényállás megállapítási kötelezettségének elmulasztása okán állította, másrészt azt sérelmezte, hogy a hatóságok és a bíróság az általa köztudomásúnak tartott tények figyelembe vétele nélkül, téves jogértelmezés eredményeként hozták meg határozataikat.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999. 44.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése

okszerűtlen vagy iratellenes volt.

A felperes iratellenességet nem panaszolt, a bizonyítékok mérlegelésében okszerűtlenség nem mutatható ki.

A Kúria gyakorlata következetes a tekintetben is, hogy a jogerős ítéletben mérlegeléssel megállapított tényállás felülmérlegelésére nincs lehetőség a felülvizsgálati eljárásban. A közigazgatási perben a felperesnek kell bizonyítania, hogy a támadott határozat téves ténymegállapítás eredményeként született (Kfv.II.28.124/1998.). A felperesnek az igényelt kedvezményre való jogosultsága megállapítása érdekében azt kellett volna bizonyítania, hogy a Tnyvhr. 1. számú mellékletében nevesített korkedvezményre jogosító munkakörben vagy más elnevezésű, de tartalmában a nevesített munkaköröknek megfelelő munkakörben dolgozott, a munkakör azonosítható a Tnyvhr. 1. számú melléklete munkaköri leírása alatti tevékenység-leírással és a korkedvezmény ágazati hatálya kiterjed az adott munkahelyre (Mfv.III.10.302/2014/4., Mfv.III.10.576/2013/5., Mfv.III.10.520/2012/4.).

A felperes nem jelölt meg olyan, a Tnyvhr. 1. számú mellékletében szereplő munkakört, amely az általa betöltött valamely munkakörrel, megnevezésében vagy akár tartalmában megegyezik. A jogosultság tisztázása érdekében, további bizonyítás elrendelésére nem volt ok, az abban az esetben lett volna szükséges, ha a felperes megtud nevezni olyan Tnyvhr. 1. számú mellékletében szereplő munkakört, amelynek az általa betöltött munkakör tartalmában megfelel. Önmagában annak igazolása, hogy valamely munkahelyen a munkavállalók egészségi ártalomnak voltak kitéve, a korkedvezményre jogosultságot nem bizonyítja, mindezek miatt sem a tényállás megállapítása, sem a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos kötelezettségek megsértése nem volt megállapítható.

A Tny. 8. § (1) bekezdése azokat a személyeket jogosítja korkedvezményre, akik a szervezet fokozott igénybe vételével járó, továbbá az egészségre különösen ártalmas munkát végeznek. Az, hogy melyek azok a munkakörök, amelyek a kedvezményre jogosítanak, a törvényhozó csak szűk körben a Tny. 8/A.- 8/B.§-ok alapján és a Tnyvhr. 2. § - 7. §-aiban, valamint az 1. számú mellékletben meghatározott keretek között bízta a jogalkalmazó szervek mérlegelésére. (Mfv.III.10.302/2014/4.).

A munkaügyi bíróság ítéletében helytállóan hivatkozott a Tny. 8. §-a, 8/B. §-a, és a Tnyvhr. 1. számú melléklete alkalmazásával kapcsolatos bírói gyakorlatra és helytálló következtetést vont le azokból.

A felperes felülvizsgálati kérelmében olyan indokokat, amelyek alapján a Knymt. 7. § (1)-(2) bekezdése, a Tny. 8. § (2)-(3) bekezdése, 19. § (1) bekezdése, a Tnyvhr. 29. § (1) bekezdése és a Pp. 221. § (1) bekezdése megsértésének önálló, érdemi vizsgálatára sor kerülhetett volna, nem jelölt meg, ezért e körben a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatát mellőzte.

Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Az alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségei megtérítését nem kérte, ezért a Kúria a

Pp. 78. §(2) bekezdése alapján e tárgyban mellőzte a határozat hozatalt.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján határozott.

Budapest, 2015.április 27.

*Dr. Zanathy János sk. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin sk.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin sk.bíró*

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő